

TOTO! JE TLAČOVÁ SPRÁVA

5. september 2024, Bratislava

---

výstava —

IVANA ŠÁTEKOVÁ — MŇA UŽ TO NEBAVÍ

dátum —

otvorenie výstavy – streda 18. 9. 2024 o 18.00 hod.

miesto —

TOTO! je galéria, Moskovská ul. 29 v Bratislave

Je také ľahké ju zaškatuľkovať. Feministka! Aktivistka! A ešte aj LGBTI+ friendly! (Proti)národná! (Proti)slovenská! Ved' hej, je jej plno. Produktívna! Reaktívna! V knihách, v časopisoch, v novinových špeciáloch.

A ešte aj komentuje to, čo robí.

Chápete...

Všetko ju dráždi. Vety z novín, neschválené zákony, schválené zákony, to, ako sa tu komu žije, každodenné boje: ako existovať bez strachu, bez nenávisťi, dokonca (napíšem to slovo) „slobodne“. Štartuje sa cez rôzne informácie a jej ilustrácie – veľké aj „bodky“ – potom spája... hm. Efekt víru.

Rozumieme si, však?

Vír je prudký, rotujúci prenos látky (alebo témy, ak chcete), ktorá krúži okolo pevnej osi. Presne to Ivana Šáteková robí: vrství veľké množstvá myšlienok, podnetov, potom ich preberá a čistí, až kým z nich nedostane esenciu vo veľmi subtilnom geste. Je úplne jedno, či to robí čiernym perom, plochým štetcom, či vyšívá, zlepuje alebo dáva na tablet, stále to funguje rovnako.

A je vlastne dosť zvláštne, že to funguje – jej ilustrácie sú totiž „bez perspektívy“.

Nie „akoby“ ale naozaj.

Postavy jej hrdinov a hrdiniek často uviaznu v lineárnom rade, „v území nikoho“, bez pevného bodu – ťažiskom sú oni*y sami*y.

Stačí si tie knižky a časopisy otvoriť.

V sérii mikroglos o LGBTI+ ľuďoch, ktorá vyšla v *Denníku N*, pridáva svojim čierno-bielym postavám niečo malé, dúhové. Dokážu tým vyvolať v čitateľstve celý register emócií od nehy (keď dve ženy sedia vedľa seba a jedna z nich na dúhovom kufri) cez smiešne anekdoty bežného života v kvír rodičovstve až po smútok, keď sa pozeráme na ilustráciu vraždy na Zámočkej ulici – na dievča v kroji, ktoré plače do dúhovej vľajky.

Ilustruje aj inak.

Takú Boženu Slančíkovú Timravu vo výbere jej próz *Meno mám zo studničky* posadí priamo na titulku. Žiadne hľadanie hlavnej linky ani spojnice príbehov, žiadne vyťahovanie myšlienky z textu, len autorka. „*Táto kniha ti patrí, je tvoja,*“ odkazuje jej. Aj autorku necháva „svoju“, autentickú, neskrášenú. V sede, aký majú ľudia, čo sa veľa nehýbu, je trochu zošuchnutá, ani si neuvedomí, že pritom vypúča brucho, nevypína sa, nezdvíha bradu, aby „vyzerala lepšie“. Len tak v tej ilustrácii „je“.

TOTO! kultúrne ihrisko, o.z.

Dunajská 35, 811 08 Bratislava

Mária Rojko: 0907 | 282 944 — maria.rojko@gmail.com

Ida Želinská: 0903 | 373 428 — zelinska.ida@gmail.com

Miloš Kopták: 0907 | 706 081 — koptakmilos@gmail.com

TOTO! je galéria

Moskovská 29, 811 08 Bratislava

Ut — Str: 15:00 — 19:00 hod.

Štv: 9:00 — 12:30 | 13:30 — 16:00

alebo na zavolanie | dobrovoľné vstupné

Vôbec svoje ženské postavy nešetří. Necháva čitateľstvo nazerať do ich súkromia, žiadny priestor pre ňu nie je dost' intímny.

Ako vo vtipnej (ale fakt vtipnej) každodennosti hrdinky v *Básničkách pre domáce paničky* od Mirky Ábelovej, kde si tou pre seba charakteristickou čiernou linkou strieľa z balansu na špičkách, zo snahy byť vždy „tip-top“ – aj keď žehlí, aj keď vrta, aj keď vlečie tašku s nákupom, a z tej premeny, z uvoľnenia, keď si konečne vyzuje podpätky, keď sa vyzlečie, keď sa zatvorí vo svojej izbe.

Zdá sa, akoby ten tichý konflikt „žena vs. ostatní“ dokáže vtlačiť takmer všade.

Napríklad aj keď vedie vzpurný dialóg s Milanom Rúfusom vo výbere z jeho diela *Studnička*, kde kolonizuje nekonfliktné, láskavé až ornamentálne verše expresívnym rytmickým rozmachom plochého štetca (vidíte to, tie ťahy sú ako údolia). Pridáva im energiu, metafory sa stávajú bežnými (v tom dobrom zmysle slova), stráca sa ich „pseudosviatočnosť“, povinná pri povinnom čítaní klasika.

Na výstave *Mňa už to nebaví* na 40 m² galérie uvidíte množstvo diel – knižné výbery, mémy z časopiseckých špeciálov, aj tie zatiaľ nevydané, v náčrtoch, aj porcelánové reflexie z najnovšej tvorby. Plnú galériu Ivany Šátekovej.

Tak prídte a pozerajte sa s nami!

Jej originály ilustrácií a aj objekty z voľnej tvorby stojí za to vidieť.

Od 18. 9. do 21. 11. 2024 do TOTO! je galéria na Moskovskej 29 v Bratislave.

*

Výstavu z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.

IVANA ŠÁTEKOVÁ (*1984)

je vizuálna umelkyňa – ilustrátorka, maliarka, grafická dizajnérka aj pedagogička. Najskôr študovala na Katedre bábkarskej tvorby VŠMU, potom na Katedre maľby a iných médií VŠVU u profesora Daniela Fischera. Ilustruje... veľa. Od poézie *Básničky pre domáce paničky* Mirky Ábelovej (2016), *Nie som tvoj typ* Dereka Rebra (2018) aj *Studničky* Milana Rúfusa (2021), cez prózu pre dospelých *Meno mám zo studničky* Boženy Slančíkovej Timravy (2021), *Milý Tato* Lucie Satinskej (2022) či *Korene* Emílie Sičákovej Beblavej (2023), až po detské knižky (*Takmer*) *dospelé poviedky* Zuzany Štelbaskej (2018) alebo *Dokonalé dieťa* Evy Borušovičovej (2023). Spolu so Slavomírou Ondrušovou a Natáliou Jarembákovou tvorí trio Dzive, ktoré tvorí na life paintingových akciách, je členkou autorského tímu detského časopisu *Bublina*.

TOTO! je taká galéria, v ktorej sú vystavené ilustrácie – obrázky, ktoré si pamätáme z knižiek, čo sme čítali ako deti, aj z tých, čo si teraz čítame so svojimi deťmi. Ilustrátorov, čo ich namaľovali, však často ani nepoznáme: veď koho by napadlo hľadať niekde na konci knihy meno napísané drobnými písmenkami. A tak nám často uniká, aká je slovenská ilustrátorská tradícia úžasná. A aj to, že ilustrácia je také isté umelecké dielo ako obraz či grafika. Zaslúži si viesť v galérii. Alebo u vás doma. Nech sa páči, vstúpte: www.totojegaleria.sk.

TOTO! kultúrne ihrisko, o.z.

Dunajská 35, 811 08 Bratislava

Mária Rojko: 0907 | 282 944 — maria.rojko@gmail.com

Ida Želinská: 0903 | 373 428 — zelinska.ida@gmail.com

Miloš Kopták: 0907 | 706 081 — koptakmilos@gmail.com

TOTO! je galéria

Moskovská 29, 811 08 Bratislava

Ut — Str: 15:00 — 19:00 hod.

Štv: 9:00 — 12:30 | 13:30 — 16:00

alebo na zvanie | dobrovoľné vstupné